

ת"פ 5933/09 - מ"ע נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בניצרת

ת"פ 19-09-5933 מדינת ישראל נ' ע'

לפני כב' השופטת הבכירה, דלית שרון-גרין
מבקש מ"ע נגד מדינת ישראל מושבה

החלטה

מבוא

- לפני בקשה לבטל כתוב אישום בטענה של הגנה מן הצדק וכן מחמת אכיפה בררנית בהתאם לסעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982.
- ביום 3.9.19 הוגש נגד המבוקש כתוב אישום המיחס לו עבירה של תקיפה סתם בגין הוראות סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ג- 1977.

על פי עובדות כתוב האישום, ביום 28.4.19 סמוך לשעה 15:00 התגלו וויכוח בין הנאשם ובין אחיו ו"ע (להלן: "המתלון") בגין צוואוה של אם. בנסיבות אלה, קם הנאשם לעבר המתלון ותקף אותו שלא כדי באופן שchnerק אותו.

טייעוני הצדדים

- ב"כ המבוקש טען כי נוכחותו של המבוקש ומצבו הבריאותי, עצם הגשת כתוב האישום נגדו היה בגדר התעمرות, כי התיצבותו לדינום גרמה לו נזק נפשי וכי המשך התיצבותו עלול לגרום לו נזקים בלתי הפיכים. בנוסף, טען כי המשיבה נקטה באכיפה בררנית שהפליטה את המבוקש לרעה, עת החליטה להגיש כתוב אישום נגדו בלבד ולא נקטה בכל הlion פלילי נגד אחיו בגין תקיפה. לפיכך, יש לבטל את כתוב האישום.
- בתגובהה, טענה **המשיבה** כי מחומר הראיות עולה שהמתלון על רקע וויכוח בנושא צוואות האם, ללא כל תקיפה מצד המתלון. מגרסת המבוקש עצמה עולה כי אחיו עמד למולו, ללא כל תקיפה. מכאן, שבין המבוקש לאחיו קיימת אבחנה שיש בה להקים שינוי ענייני ביניהם, ולפיכך, אין מדובר באכיפה בררנית. ממילא, הנטול להוכיח הטענה מוטל על המבוקש, והוא לא הציג תשתיית עובדתית מבוססת המוכיחה את

טענתו. בנוסף, המבקש לא הצביע על פגעה ממשית בזכותו להליך הוגן ולא על התנהלות רשלנית של המשיבה.

לענין מצבו הבריאותי של המבקש, טענה זו מהווה עילה לפניה לעיכוב הליכים ונתיב זה פתוח בפני הנאשם. מצב בריאותי אינו עילה לביטול כתוב אישום.

5. דין והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

6. טרם עיגון הטענה המקדמית של הגנה מן הצדק בחוק, נקבע בע"פ 94/94 יפט נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2), 221 (28.2.1996), כי טענה כזו תתקבל בשלב מקדמי של המשפט רק במקרים קיצוניים וחריגים. הקритריון שנקבע בפרשת יפט לבחינת הטענה הוא "התנהגותה הבלתי נסבלת" של רשות התביעה.

7. כאשר הטוען להגנה מן הצדק מבסס את טענתו על אי נקיטת הליכים נגד אחרים, עליו לעמוד ב מבחן משולש. תחילה, עליו להראות כי עניינים של אחרים דומה מבחינה עובדתית לעניינו, באופן המצדיק התייחסות מקבילה בשאלת הגשת כתב אישום נגדם. מצב זה כונה בפסקה "קבוצת שווין". בשלב השני, עליו להראות כי אי נקיטת הליכים נגד האחרים באותו קבוצת שווין היא בבחינת אכיפה בררנית פסולה, להבדיל מ"מצבים רגילים ולגיטימיים של אכיפה חלקית מטעמים של מגבלת משאים וסדרי עדיפויות" (ע"פ 8551/11 סלכג' נ' מדינת ישראל, פיס' 13, פורסם בנבו, 12.8.12, פסקה 14). לבסוף, ככל שהוכחו שני השלבים הראשוניים, יש לבדוק אם הדבר מחייב את ביטול האישום או זיכוי הנאשם או שמא ניתן לרפא את הפגמים באמצעות מתונים ומידתיים יותר, כגון התחשבות במישור העונשה (שם, פסקה 15; ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ נת(6) 776 (31.3.2005) (להלן: "**פרשת בורוביץ**"). עוד הודגש בפרשת בורוביץ כי כל עוד לא נפל פגם בהחלטה של התביעה או התרשלות בחקירה או מניע פסול אחר, הבחירה נגד מי מהחשודים יוגש כתב אישום ובאיו עבירות היא בידי התביעה.

8. לאחרונה, במסגרת **ענין ורדי** (רע"פ 16/16 מדינת ישראל נ' ורדי, [פורסם בנבו] (31.10.2018)) הואר נקודות נוספות בפעילותה של הרשות הצבאית, העשויה לבסס טענה של הגנה מן הצדק מטעמי אכיפה בררנית, וכן סוכמו הדברים:

"מן המקובל לעיל עולה כי הטענה להפליה פסולה בהעמדה לדין בעילה של הגנה מן הצדק, חולשת גם על מקרים בהם טוען הנידון כי נפל פגם בהעמדתו לדין, או בניהול ההליך הפלילי נגדו, ولو מושם חדלונה של הרשות, בטעות שנפלה על-ידה בתום-לב, או בין מחדים מצידה (זאת לצד מקרים בהם פעלת הרשות בשיריות מכונית, בחוסר תום-לב, ומתחן שיקולים זרים).

ודוק, משמעות הדברים היא כי ניתן עקרונית, לראות במקרים הרשות, או במעשה הרשלניים

משמעותו 'פגם', אשר יש בו כדי לפתח את שערי המבחן הבלתי-שלבי שנקבע בהלכת בורוביץ'. ברי כי אין בכך כדי ללמד שיש לייחס משקל ממשי לכל טענה באשר לטעות, או לפחות מצד רשות האכיפה, אלא ליקוי מהותי שכזה. הנה כי כן לאחר שצלח הנאשם את המשוכה המקדמית להצביע ולהוכיח כי המעשה המינימלי עולה כדי 'פגם' כאמור - בית המשפט ידרש לבחינת הטענה להגנה מן הצדק לגופה - בקביעת עוצמתם של הפגמים, ופיגועתם בתחוות הצדק וההgingנות; בשלב שלאחר מכן יש לאזניםividually, הערכיהם והאינטרסים המצדיקים את ניהול ההליך הפלילי. בקשר לכך יש לשים אל לב, כפי שנקבע עוד בפרשת בורוביץ', כי יש להעניק משקל בשלב השני גם לעובדה כי הרשות פוליה בתום-לב, ללא מניע פסול, או כוונת זדון. מطبع הדברים, התוצאה תהא שرك מקרים נדירים וחיריגים בהם נטענה טענה לאכיפה מפללה שאינה תוצאה של כוונת זדון יקימו לנאים הגנה מן הצדק".

מן הכלל אל הפרט

9. לאחר שבנתתי את טענות הצדדים ולאור אמות המידה והמבחנים שנקבעו בפסקה, מצאתי כי דין הבקשה להידוחות, ולהלן נימוקי.

10. אשר לטענה בדבר גילו ומצבו הבריאותי של המבוקש. לקחת בחשבון כי המבוקש הוא יליד 1948. לא הונחו לפניי אסמכתאות כלשהן ביחס למצבו הבריאותי או לנזק כלשהו שנגרם לו או שעלול להגרם לו כתוצאה מהתייצבותו לדינום.

גםלו הומצאו כאלה, הרי שאין בעצם גילו או במצבו הבריאותי, לכשעצמם, כדי לבסס טענה הגנה מן הצדק שתביא לביטול כתוב האישום.

11. המשימה הזכירה בתגובהה את אפשרות הפניה ליווץ המשפט למשלה בבקשת לעקב הליכים. כמובן שאפשרות זו פתוחה בפני המבוקש.

12. בנוגע לאכיפה בררנית, כאמור לעיל, טענה המשיבה כי חומר הריאות מלמד שהיים מסד שונה ביחס לכל אחד מהמעורבים, לפיו, המבוקש תקף את אחיו, ואילו האחרון לא תקף אלא עמד אל מול המבוקש.

מנגד, הגנה לא הניחה תשתיית עובדתית כלשהי להוכחת הדמיון בין מעורבות המבוקש למעורבותו של המתلون. אין די בטענה שהמתلون ניסה לתקוף את המבוקש, כדי לבסס שוויון בין שני המקרים. אדרבא, הצורך בבסיס התשתיית העובדתית גובר כשהטענה הנגידית היא כי המתلون ניסה לתקוף את המבוקש. יתרה מכך, אף לטענה הגנה, המתلون לא תקף את המבוקש אלא רק היה "ניסין" לתקוף אותו.

13. בנסיבות אלה, אני מוצאת שמעשייהם הלאוריים של המבוקש ושל המתلون, כנטען על ידי הגנה, אינם מצביעים עליהם ב"קבוצת שווים". מעבר לכך, המבוקש לא הניח תשתיית עובדתית לטענותיו הן ביחס ל"קבוצת השווין" והן ביחס למסד הריאות.

14. בשלב זה, טרם ההחלטה הראות בפני בית המשפט, לא מצאתי פגם בהתנהלות המאשינה, ומשכך, אין מקום להמשך הבדיקה על פי הלכת בורובייז. ברוי כי ככל שעמם סיום ההחלטה מתונה, תננתן החלטה מתאימה במסגרת הכרעת הדיון.

אשר על כן, אני דוחה את הבקשה על שני חלקיה.

בנסיבות אלה, על ההגנה להסביר לאיישום.

nocach hovedut manhal b'mei hamishpat, bahtamim l'taknotot b'tei hamishpat v'l'shat ha'ozata l'po'el (s'dri din b'matzav chayrom miyad), ha'tshn'a - 1991, yidcha ha'di'on li'om 22.9.20, shua 09.00.

כל שיש בדעת ההגנה להגיש בקשה לעקב הליכים, עליה לעשות כן בהקדם, כך שעד למועד שנקבע, תתקבל החלטת היועץ המשפטי לממשלה.

לזמן הצדדים.

המצוירות תעביר ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ג אדר תש"פ, 19 ממרץ 2020, בהעדר הצדדים.